

раціональне використання всіх видів ресурсів, посилення боротьби з безгосподарністю і марнотратством, забезпечувати сприяння вирішенню проблеми уповільнення темпів інфляції та попередження її хронічного характеру, здійснювати пошук і мобілізацію резервів підвищення ефективності виробництва, прискорення темпів економічного розвитку, а й прогнозувати перспективи функціонування підприємства в умовах ринкових відносин, бути оперативнішим та більш аналітичним.

Теорія і практика бухгалтерського обліку змінюється в сучасних умовах для інтеграції з ІТ-технологіями. Розвиток бухгалтерського обліку у зв'язку з оцифруванням соціально-економічних відносин пов'язаний, насамперед, із впровадженням ІТ-засобів та технологій, що прагнуть подолати недоліки існуючої системи бухгалтерського аналізу та контролю [2].

Сучасний ринок автоматизованих облікових програм має великий асортимент, і кожне підприємство може підібрати собі за відповідними розмірами, спеціалізацією чи фінансовими можливостями.

Враховуючи сучасні технологічні зміни та характер глобалізаційних процесів, можемо стверджувати про перспективи запровадження блокчейну, що зберігає впорядкований ланцюжок записів і штучного інтелекту в систему бухгалтерського обліку та переваги використання хмарних технологій. Вищезазначене свідчить про необхідність розробок організаційно-методичних положень для застосування зазначених технологій на практиці з метою вирішення конкретних облікових завдань, зокрема створення віртуальних офісів з відповідними централізованими сховищами первинної і звітної документації [3].

Література:

1. Радова О.В. Оподаткування в Україні: нововведення, тенденції та проблеми розвитку. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 20(3). С. 11-14.
2. Шендригоренко М., Лядська В. Проблеми та перспективи розвитку обліку в умовах цифрової економіки. 2022.
3. Осмятченко В.О., Олійник В.С. Стан та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в контексті зміни технологічних укладів. *Економічний вісник*. 2018.

ОБЛІК ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Калюжний В.Ю.

*Науковий керівник: Ковальова Т.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Війна поділила господарську діяльність підприємства на до і після. До війни їх діяльність, в основному, була направлена на отримання прибутку при

мінімальних витратах. З початком війни значно зросли ризики, які пов'язані з неможливістю здійснювати «діяльність у зонах з найбільшої військової небезпеки», «виникли проблеми з логістикою та сировинними ринками» [1]. Воєнний стан спричинив зміни і у функціонуванні системи бухгалтерського обліку. Ці зміни, перш за все, пов'язані зі зміною законодавства, враховуючи, що облік у нашій країні є унормованим і врегульованим. За словами *Н. Костишин, Т. Яковець* : «Запроваджені зміни до законодавства пом'якшили перший удар та запобігли паніці у фінансовому секторі». Далі вони пишуть, що «нововведення призначені для оптимізації вимог ведення бізнесу: покращення умов кредитування, можливість релокації, зменшення податкового тиску та інші покращання, які дадуть змогу бізнесу продовжувати діяльність [2].

Основним завданням обліку стало зменшення впливу ризиків на діяльність підприємств. Безумовним при веденні обліку під час війни є дотримання виконання принципів, закладених у Законі України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність», серед яких: безперервності і послідовності. Микола Клименко звернув увагу на необхідність виконання цих принципів: «В разі не ведення бухгалтерського обліку на безперервній основі певний час відбувається накопичення здійснених господарських операцій, проведення яких потім буде тривалим і коштовним, що вкладається в ємний термін – відновлення бухгалтерського обліку. Тому радимо завжди, і під час воєнного стану, в разі здійснення навіть незначної кількості операцій на підприємстві, не зволікати і все ж таки вести бухгалтерський облік, що дасть змогу об'єктивного контролю над активами і зобов'язаннями підприємства в реальному часі» [3].

З початком війни науковці та практики окреслили основні проблемні моменти в обліку господарюючих суб'єктів з метою розгляду пропозицій для їх вирішення. Це, окрім, питань оподаткування, питанням оцінки активів, облік оплати праці та утримань з неї, питання складання та оприлюднення звітності та ін.. Війна вплинула на зовнішньо-економічну діяльність в частині заборони розрахунків за російські та білоруські рублі, бізнес повинен був у стислі терміни переорієнтувати свою господарську діяльність і бухгалтери допомогли йому в цьому, шляхом дотримання положень НБУ і здійснення правомірних облікових записів.

Адаптація обліку до воєнного стану забезпечує більшу ризикостійкість підприємств і стане запорукою стабільного розвитку підприємства після перемоги.

Література:

1. Толмач А.А. Застосування облікових оцінок в умовах воєнного стану. URL: <https://knute.edu.ua/file/MTI1OTk=/d0ac6c799ad01ccdbfe6128728cbbfda.pdf> (дата звернення: 03.03.2023).
2. Костишин Н., Яковець Т. Обліково-податкова система в умовах воєнного стану: як діяти та, які наслідки. URL: <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1365>. (дата звернення: 03.03.2023).

3. Клименко М. Бухгалтерський облік під час війни: що буде зі звітністю та як оптимізувати податки. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/podatkova-praktika/buhgalterskiy-oblik-pid-chas-viyeni-shcho-bude-zi-zvitnistyu-ta-yak-optimizuvati-podatki.html> (дата звернення: 04.03.2023).

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК НА ПІДПРИЄМСТВІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ

*Кисіль В.В.,
Болорхуу Т.*

*Науковий керівник: Болдовська К.П., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Формування системи управлінського обліку як цілісної системи збору, аналізу, інтерпретації і надання інформації користувачам для прийняття ефективних управлінських рішень є одним з основних і вкрай необхідних заходів у контексті забезпечення ефективного менеджменту господарюючого суб'єкту, оскільки релевантне забезпечення його такою системою створює додаткові конкурентні переваги в ринковому середовищі.

Загалом, «управлінський облік – це процес, який прибавляючи цінність, безперервно вдосконалює планування, проектування, вимірювання і функціонування систем фінансової і не фінансової інформації, який направляє дії менеджменту, мотивує поведінку, підтримує і створює культурні цінності, необхідні для досягнення стратегічних, тактичних і оперативних цілей організації» [1]. Його сутність і призначення «можна коротко передати визначенням: «виробництво» інформації для здійснення ефективного управління» [2].

Як інструмент сучасного менеджменту управлінський облік впорядковує витрати підприємства за об'єктами і процесами, притаманними саме цьому суб'єкту господарювання, що робить їх структуру прозорою та доступною для подальшого аналізу. Відтак, ведення управлінського обліку дає можливість відображення реального стану підприємства.

Основні заходи з організації управлінського обліку в обліковій системі підприємства можуть бути узагальнені (за результатами вивчення наукових праць [1, 3-7]) у три складові етапи, що представлені такою послідовністю:

– перший етап (методологічний): визначення основних завдань управлінського обліку і порядку їхнього вирішення; визначення системи збирання і подання управлінської інформації для прийняття рішень; визначення складу і змісту інформації для прийняття управлінських рішень, переліку необхідних даних;

– другий етап (технічний): розробка системи збирання даних та схеми і правил документообігу; розробка форм внутрішньої звітності, визначення періодичності і послідовності її складання; установлення порядку записів у